

1987

DADZIS

Noskanējis
imantslochmelis@inbox.lv

SATĪRAS
UN HUMORA
ZURNĀLS.
IZNĀK
KOPŠ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNESĪ

C. LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1987.

№

— Nebrīnieties! Virpai sešdesmitā dzimšanas diena!

I. BREMZE, Jelgavā

SERVISS

Pilsoņi pasažieri, mūsu vilciens tuvojas galastacijai. Palūgšu jūs ā novākt gultas veļu, kārtīgi to salocīt un nodot dienesta kupejā. Ko! . Nē, matračus un segas nodot nevajag. Salieciet tos kārtīgi augšēj plauktos! Tiklīdz jūs būsiet nodevuši veļu, es izsniegšu jums slotas, l jūs varētu izslaucīt savas kupejas . . .

Pilsonīt, pilsonīt, kur jūs laužaties!! . . . Protams, slēgta . . . Nu un k par to, ka palikusi vēl pusstunda. Bet pilsētas zonas ekoloģija! Tik nomazgāties! Ja jums vajadzētu tikai nomazgāties, jūs tā netrīc!

Pilsonīt, pilsonīt, nu kurš gan gultas veļu purina gaitenī! Te no p tekļiem var nosmakt. Kā kur! Vai tad jums nav savas kupejas! Ko j teicāt! Vai to nevarētu izdarīt es, kad jūs būsiet atstājuši vilcienu! V to jūs pats izdomājāt! Tas ir interesanti — vai to jūs pats izdomājāt v izlasijāt kaut kur avīzē! Tur ir tāda rubrika — «Ja es būtu direktors Ak, pats . . .

Jūs, es atvainojos, kur jūs parasti pusdienojat — restorānā vai slej jums dod maizītes līdzī! Tātad ēdnīcā. Un kas jūs tur apkalpo, ja n noslēpums! Tātad pašapkalpošanās. Un tas jūs neuztrauc! Un ko tad j te ceļat brēku!

Pilsoni, ko jūs skraidāt ar savu elektrisko skujamo! Ja jums kupe nav strāvas, kāpēc tai jābūt šeit! Un kur jūs citreiz skujaties! Arī šore mājās noskūsieties. Starp citu, Ļevs Tolstojs vispār neskuvās, bet u rakstīja «Karu un mieru». Un mūsdienu skūtie . . . Nē, cienītā, tējas n būs . . . Tāpēc ka sabojājies vārāmais aparāts. Ko jūs teicāt! Nē, mīļai! Ja mēs sāksim labot visu, kas vagonos sabojājies, tad rīt jūs komand jumā rikšosiet kājiņām! Ak gribat sūdzību grāmatu! Lūdzu. Tikai tu vairs nav vietas, kur rakstīt. Tāpēc ka visi izglītoti. Desmit tūkstoši raks nieku savienības biedru vien. Ja, teiksim, kā sendienās, sūdzības akme nī vajadzētu iekalt . . .

Jā, cienītā, es arī esmu par pārkārtošanos. Bet pārkārtoties vajag v siem. Ja man mājās, kur lifts ir, bet jau pusgadu nedarbojas, nevajadzē uz deviņo stāvu kāpt kājām, ja uz viesnīcas durvīm es varēju izlasi nevis tradicionālo uzrakstu «Vietu nav», bet gan «Laipni lūdzam!», j taksometra šoferis pats ieliks manus koferus bagāžniekā un vedīs turp kur man vajag, bet nevis turp, kur viņam izdevīgi, ja dienviņos par pīr kumu man vienmēr izdos atlikumu, bet ziemeļos man pārdos to, kas n slēpts priekš sevis, tad es jums vagonā uzklāšu gultu, pasniegšu tēju un izslaucīšu arī jūsu kupeju.

Bet tagad, lūdzu, nododiet veļu!

— KO VIŅI AR TEVI IZDARĪJUŠI, DRAUGS!

A. LIEPIŅŠ

— IMPORTA KURPES DOD!

A. LIEPIŅŠ

«ADIDAS.»

G. BĒRZIŅŠ

T. SERGIJENKO

VILCIENS SAKA IET ĀTRĀK...

Kad gada sākuma uz Baltijas dzelzceļa pārvaldi sāka nākt signāli, ka pasažieru vilciens Rīga—Liepāja brauc lēni, dzelzceļnieki sarosījās. Priekšlikumi, kā pārkārtoties un uzlabot darbu, bira kā zirņi no maisa.

Jauzlabo sliežu ceji!
— Japalielina lokomotīvu vilkmes spēks!

— Jāpaaugstina vilciena vadītāju darba prasme!

Galū galā atrisinājums tika sameklēts un vilciens Rīga—Liepāja sāka kursēt ātrāk.

Taču pasažieri atkal sūdzas. Kā liecina Dobeles rajona iedzīvotāju vēstule, zem kuras ir pari par simt parakstu, viņi ar dzelzceļnieku parkartošanos nav apmierināti.

Vilciens patiešām iet ātrāk! Bet tāpēc, ka samazināts pieturu skaits. Vilciens vairs nepiestāj arī mūsu Bērzupes stacijā.

J. JODS

STARP CITU

Ja katrs cilvēks ietu savu ceļu, viņš nēsaskrietos ar citiem.

NIKOLAJS TIHONČUKS

Ērti pielīst tam, kurš apstājies savā attīstībā.

Kad aitas pagalam, par vēlu meklēt, kur tas suns aprakts.

Klausoties solījumus strādāt, neļaujiet likt roku uz sirds — lai tūlīt liek pie darba!

Diemžēl dažs tikai ar kļūdīšanos aplicina, ka spēj rīkoties cilvēcīgi.

Lai varētu ieklausīties sevī, nav jāuzstājas publiski.

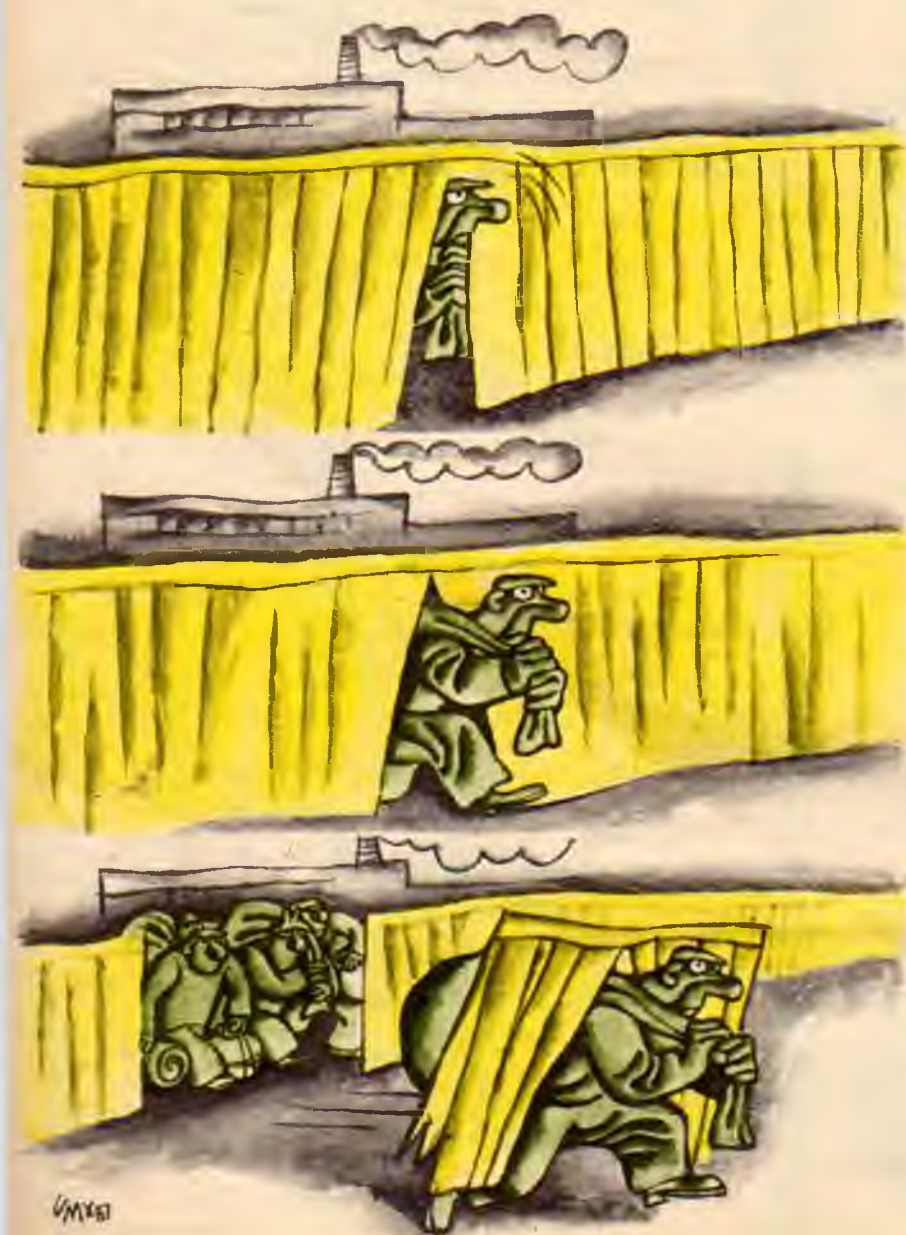
Nereti nav ko teikt tikai tāpēc, ka nav kas uzklausa.

Vienā mierā dzīvo tur, kur degošos jautājumus neitralizē tekošie.

ARMĪNS LEJIŅŠ

D. BREIKSS

U. MEŽAVILKS

T. SERGIJENKO

PRIVĀTINICIATĪVS APSPIEŠAN

Katers pepeln — kāzes spēle,
Pazols sit un stikle logs.
Kamēr šņabīts cēne cēles,
Pricis sācs virpet moderns pogs.
Tiem, kas ķert grib līņ un karps,
Es iekš borkem oudzin tārsps.

Emm viss laik tārp ferm lik miere.
Viņrīt nokliedz: — Es te vaid!
Kamēr es te komandieres,
Tārp man nelodes pa gald!
Kad iekš šmucspann peļņ māt krit,
Es a dūr pa stender sit:

— Ak tu, mellmataine slaktuv!
Dzīv man patais galig tumš!
Izposte māt dimant raktuv!
Smuks tu nov, bet toties dumš!
Es vel nopelnis sov čark!
Oudzes čūsks priekš zoopark!

— VAJADZĒJA TIKAI IEMINĒTIES, KA TAVĒJAM SMUKĀKA ASTE, UN TU UZREIZ
PAĢĒRĒ STARPTAUTISKU KONKURSU!

E. RUSMANIS

KADRS

Zajā silā kuru gadu
Sesks pašdarbību vada,
Taču skatēs, festivālos
Zajā sīla iemītnieki —
Vietas ieņem visai tālas...
Putni, rāpuļi un zvēri
Negrib rāmi būt kā jēri:
Kāpēc ilgāk ciest šiem kaunu!
Dodiet vadītāju jaunu!

Mākslas padomē spriež viedi:
— Vadītājs daudz spēku šķiedis...
Tik daudz gadu koris vadīts,
Drāmas kolektīvs ir radīts...
Tak, kā teica senči sirmie —
Visi nevar būt tie pirmie...
Kur vēl tādu kadru rausim!
Seskam tālāk strādāt ļausim!

G. BERZIŅŠ

JĀZEPS OSMANIS

BURVE

Sagrabējis večuks ar sāpošiem kauliem, elsīgs,
Iekāpa vilcienā, nervozi brīvēja vietu.
Steiga viņu gurdināja un kāpināts Celsijs,
Bet viņš slaucīja pieri, It kā dabūjis lietu.

— Kur tu vairs aizskriesi, kad pinas pa kājām
gadi, —
Krekšķinādams viņš sacīja jaunekļiem blaku.
— Gadi nav radi, kad jau mūža nogali vadi.
Ek! ... — pēkšņi viņš aprāvās, pastiepdams
smakru.

Paslējās kājās, aizturēja steidzīgo elpu:
Durvīs stāvēja kāda sieviete visnotaļ glīta.
Ar skatienu lēnu viņa lūkoja brīvāku telpu
Vagonā pārpārēm pārpildītā.

Vecais parāva savu praķi gar sāniem žigli,
Pārlaida sirmajam matu ērkulim plaukstas.
Vienā mirklī tika nospodrināti briļļu stikli,
Un pār lūpām izlauzās dveslens: — Ak dieviņ
augstais!

— Vai pazīstama! — kāds izmeta, kozdams
maizes rikā,
Cīts laidās snaudā ar laiskumu grūtu.
Vecais pameta skatienu riņķī, un viņam likās,
Ka starp neredzīgajiem iekūlies būtu.

— Vai akli!! — sirmas vīrs piecēlās svinīgi,
lēni
Un braši. Spars jauneklīgs nez kur bij radies,
— Kāda sievietel...

«DADŽA» ATRADUMU GALDS

PĀRSTEIGUMS UZ RITENIEM

Netālu no viesnīcas «Latvija», Veidenbau-
ma un Dzirnau ielas stūrī esam atraduši šo
vagoniņu. Kā noskaidrojies, aptaujājot vietē-

jos iedzīvotājus, tas šeit stāv jau trīs gadus.
Lūdzam īpašnieku saņemt savu mantu. Tiesa,
iepriekš būs jāpiepumpē riepas un vagoniņš
jāatvieno no elektriskā tīkla, bet tas nekas —
vagoniņš ir tā vērts!

TAS VAR INTERESĒT DAUDZUS

Sis ir atradums ar kultūrvēsturisku nozīmi.
Attēlā redzamais šķūnītis uzcelts 20. gs. noga-
lē Iļģuciemā, Krēslera ielas vidū. Par ēkas pro-

jektu, būvdarbiem un to saskaņošanu attie-
cīgās instancēs tuvākas ziņas var saņemt Ļe-
ņingradas rajona Remonta un celtniecības pār-
valdē.

Fotografējis L. STĀLBERGS.

KAS VIŅUS AUDZĒJA, TAS GAUŽI RAUDĀJA

Sīpolu mizojot, namamātes laiku pa laikam slauka asaras. Kā tagad izrādās, nēzdodzinš pie rokas jātur arī sīpolu audzētājiem. It īpaši tuvojoties ražas novākšanas laikam. Un katrā ziņā tad, kad sīpoli jāpārdod.

Pirmajā brīdī šķiet, ka pārdošana nav problēma. Tieši otrādi — sīpolu cenas tirgū ievērojami kāpušas uz augšu. Jau tagad viens kilograms lielo sīpolu maksā līdz vienam rublim. Ziemā — tā jau ir bijis — cenas tik uzkrītoši tuvojas apelsīnu cenām, ka grībot negrībot jāuzliek brilles, lai ticētu savām acīm: jā, tas tomēr ir sīpols!

Pārdot, kā zināms, var tikai to, kas saražots. Runājot par sīpoliem, nepieciešams mazs paskaidrojums. To, kas saražots, diemžēl ne vienmēr iespējams pārdot. Un tad rodas ekonomikas fenomens, ar ko sadūrās Dobeles rajona padomju saimniecības galvenais agronoms V. Andīnš.

— Agrākajos gados tā lieta bija vienkārša, — viņš pastāstīja.

Mums uzlika sīpolu audzēšanas plānu. Mēs to nepildījām, samaksājām sodu tūkstoš trīs simt rubļus, un beigta balle. Nekādu rūpju, nekādu problēmu. Bet tagad...

Jā, nu ir pavisam traki. Pārnācis mājās pēc darba, galvenais agronoms vispirms apkrauj ar spilveniem tālruni, jo katru brīdi var atskanēt zvans...

Sākumā bija, kā jau lasītājs būs nopratis, vislabākie nodomi: rajona agrorūpniecības apvienība uzlika padomju saimniecībai kārtējo uzdevumu — saražot un nodot sagādes apvienībai 30 tonnas sīpolu. Bez īpašām, kā dažkārt saka, ekonomiskām svirām. Tāpēc ka arī rajona agrorūpniecības apvienībai kāds bija uzlicis šo nastu. Tāpat — bez īpašām ekonomiskajām svirām.

Zebrenieki, kaut arī saimniecība nav no izcilākajām, atrofija piedurknes un ķērās pie lietas, kā mācēdami. Par sīpolu audzēšanu tika noslēgti ap simt līgumi ar iedzīvotājiem. Nekas nevēstīja, ka tuvojas nedienas. Nedienas ar sīpoliem, ko veda uz sagādes apvienību un pēc tam atpakaļ pie audzētājiem.

Kāpēc?

— Daļa sīpolu bija ar nelieliem bojājumiem, — pastāstīja sagādes apvienības direktors M. Kronis. — Zudumi, tos glabājot, būtu neizbēgami. Sakiet, kas tos uzņemsies!

Nācās atzīt, ka diez vai atradīsies pasaulē tāds noliktavas pārzinis, kas pats raks sev bedri. Turklāt — sīpolu šobrīd pietiek. Bet glabātavas ir vairāk nekā pieticīgas.

— Es domāju tā. Sīpoli ilgai glabāšanai varbūt tiešām nebija piemēroti. Taču katrā ziņā tos varēja un vajadzēja pārdot, lai cilvēki izlieto tuvākajā laikā, — padomju saimniecības «Zebrene» galvenais agronoms sprieda.

Viņam piedrošās arī agrorūpniecības apvienības vadošā speciāliste L. Stupmane:

— Žēl, ka par realizācijas grūtībām neuzzinājām agrāk, tad mēģinātu atrast pircējus citos mūsu valsts novados. Tagad baidāties vest sīpolus, piemēram, uz ziemeļu pusi, ceļā var uzņākt sals...

Vietējiem speciālistiem pārdzīvojumu vairāk nekā vajag. It īpaši «Zebrenes» galvenajam agronomam, kuram oktobrī izraisījās īpaša alerģija pret dzīvokļa tālruni, jo klausulē katru brīdi varēja atskanēt jautājums:

— Agronom, kā ir ar sīpoliem, kad tos varēs nodot?...

M. OSĪTIS

U. MEZAVILKS

KURMJA RAKUMI

Ne jau malā stāvēt iemācās paskatīties uz sevi no malas.

Nespēja aizmirst vēl neliecina par spējām atcerēties.

Nulles vērtība aug, laižot priekšgalā citus.

Miegamices nesapņo.

Izvilkt no grāvja vēl nenožīmē uzvest uz ceļa.

F. USĀNS

— ANNIŅ, ANNIŅ, TRENIŅTĒRPU AIZMIRSI!

M. RAMANE

KĀ AR SVAIGĀM ZIVĪM?

SAULAINS IEVADS

Pirms vairākiem gadiem, aizsākot jaunu palīgnozari — zivkopību, starpsaimniecību uzņēmuma «Arona» bijušie vadītāji uzbūra tik rožainu nākotnes ainu, ka ne tikai ierindas āronieši, bet arī rajona priekšnieki bija pārliecināti, ka nu svaigas zivis būs katrā veikālā. Zivis aizstās daudzus pārtikas produktus, jo tās būs dažādas — asari, raudas, līdakas, breksi, līņi, karpas. Zivis varēs vārīt, cept un kūpināt. Zivis ēdīs ne tikai madoņieši paši, bet arī viņu radi un draugi, kas dzīvo citās republikas pilsētās.

VIENPRĀTĪBA IR, BET...

Kad pie starpsaimniecību uzņēmuma «Arona» vadības pulsts nostājās jauns direktors Raitis Birkavs, viņš neapstrīdēja labumus, ko var dot izdaudzīnātā zivkopība. Taču par tās tūlītējiem rezultātiem runāja atturīgāk. Vai, ja tā atļauts izteikties, uzņēma melodiju par dažām notīm zemāk:

— Zivis — tas skan lieliski! Taču tās ir jāizaudzē. Bet, lai tiktu pie labām zivīm, vispirms jāizbūvē zivju mazuļu audzētava. Kad būs zivju mazuļi, mēs tos varēsim laist gan dīķos, gan ezeros! Tad zivju pietiks visiem!

— Gaiša doma! — Madonas rajona izpildkomitejas Lauksaimniecības pārvalde uzreiz piekrita un 1983. gada 14. decembrī pieņēma lēmumu Nr. 132 — līdz 1986. gada beigām «Aronai» jāuzbūvē zivju mazuļu audzētava.

Šis lēmums likās tik likumsakarīgs, ka tas itin vienkārši tika atzīmēts. Droši vien gan pārvalde, gan uzņēmums domāja, ka zivju mazuļu audzētava uzbūvēsies pati.

JA ZIVJU MAZ — SLIKTI, JA DAUDZ — VĒL SLIKTĀK

— Zivs, protams, ir garšīga delikatese, — iesaistījies domu apmaiņā par zivkopības lietderību, savu viedokli izteica arī «Aronas» zivsaimniecības ceha priekšnieks Rihards Leviņš. — Pērn realizējām vienpadsmit komā četras tonnas zivju. Šogad plāns ir piecpadsmit tonnas. Pirmajā pusgadā, tiesa, pārdevām tikai mazliet vairāk par divām. Slikti. Bet, ja vasarā, piemēram, mēs zvejoju vairāk, būtu vēl sliktāk. Kamēr savācam no visiem ezeriem lomas kopā, veikali jau slēgti. Saldētavas mums nav. Kur, atļausiet vaicāt, lai zivis liek! Jāizbaro lapsām...

Zivs, protams, ir garšīga delikatese. Tikai jādomā arī par to, lai tā svaiga nokļūst līdz patērētājam.

KAĶIS MAISĀ

Starpsaimniecību uzņēmuma «Arona» pārziņā ir 136 ezeri un 16 dīķi ar kopējo platību 930 hektāri. Bet zivkopis Edvīns Gudrītis par to nemaz nepriecājās.

— Ar dažiem ezeriem bēdas vien ir, — viņš saka. — Tikai skaitās apsaimniekošanas plānā, bet zivju tajos tikpat kā nav. Šogad pat. Augstā priekšniecība mums piešķīra veselus divpadsmit ezerus! Taču tādi kā Ilzēna, Kārdzabas, Liepieļu un vēl daži citi ezeri nav izmantojami. Vai nu tajos nav zivju, vai arī tie kļuvuši pārāk dūņaini. Iznāk, mums iedod kaķi maisā...

LEGALIZĒTIE MALUZVEJNIEKI

— Zivju «Aronas» ezeros un dīķos netrūkst! — zivju aizsardzības inspektors Jānis Priedītis ir cieši pārliecināts. — Tikai enerģiskāk jānīdē zivju bendētāji.

— Un tādu ir liels skaits! — es jautāju.

— Pieķertu pie rokas nav daudz, — inspektors paskaidro. — Tēvs un dēls Siliņi, piemēram, izrīkojas pa Ezermuižas ezeru. Ne zvejas alžieguma laikus ievēro, ne zivju lielumu skatās. Arī Imants Mangulis un Ādolfs Melgalvis no Cesvaines izdarās tāpat.

— Ko tad šos maluzvejniekus nenododāt milicijai! — es brīnos.

— Viņus jau nevar saukt par maluzvejniekiem, — inspektors noplāta rokas. — Viņiem ar «Aronu» noslēgts līgums par ezeru apsaimniekošanu. Ej nu izseko. Tādu apsaimniekotāju jau ir piecdesmit septiņi vīri. Viens ir godīgs, bet otrs... Ar tādu labāk uz ezera nesastapties.

Būdams Madonā, apvaicājās dažām namamātēm, kā pilsētā ir ar zivīm.

— Zivis veikalos ir! — viņas moži, bet ar smīniņu atbildēja. — Ir brētliņas, reņģes, siļķes, stavridas. Gan eļļā, gan tomātos...

— Bet svaigas zivis!

— Tagad jau rajona priekšnieku solījumi, ka veikalos būs ezera zivis, sen nav svaigi dzirdēti! Kur nu pašu zivi svaigu redzēsi!

J. JUZEFS

Ansamblu tagad daudz. Sanāk četri vai pieci zēni kopā — ģitāras ir, kāds kastrolis vai bundža arī atrodas, un metālistu grupa gatava. Stīgas strinkšķ, bundžas tankšķ — mūzika!

Vecos laikos mūzikā gāja līdz sirdij, nu varbūt līdz dvēseles dziļumiem. Tagad hādroks nonāk līdz pat papēžiem un vēl tālāk, jo skan tā, ka Kongo džungļiem cauri dzird. Bet, kad dziedātājs plēš valā, pat kurliem šermuļi skrien pa dzīslām. Lai gan īstenībā modernā mūzika nemaz nav domāta, lai to klausītos, tā iecerēta, lai skatītos un kratītos. Muzikantam galvenais ir zināt, kā izdekorēt savu stāvu. Vari būt beidzis konservatoriju, bet, ja publikas priekšā iznāksi kā telcāmnieks absolventu izlaiduma vakarā, tu līdzināsies nullei ar astīti, tevi izsvilps. Toties, ja ļaužu priekšā parādīsies ar govju sienamo ķēdi kaklā, ja vēl nokrāsosi pusi ģimja zilu, pusi — sarkanu, visi ģīs un auros kā futbola pasaules mačos Meksikā. Kritiķi tevi slavēs par oriģinālu muzikālo interpretāciju. Šajā sakarībā, manuprāt, laiks būtu revidēt attieksmi pret putnu valsts pārstāvjiem un par lielākajiem dziedoņiem turpmāk uzskatīt gaiļus un pāvus.

Akcelerācija arī sākas ar mūziku. Puikam vēl nav pases kabatā, bet mūzikas lietās viņš jau spriež kā ģiptes gudrais: «He, Mocarts... Man viens pazīstams čalis stāv uz galvas, pūš trubu un ar kājām vēl bungas sit. Lai Mocarts tā pamēģina!... Bet, kas zin, ja Mocarts dzīvotu mūsdienās, viņš arī iemācītos roku dragāt. Tajos laikos vienkārši vēl nebija saprašanas.»

Modernās mūzikas laikmetā pavisam grūti klājas tiem nelaimīgajiem, kam dievs nodarījis pāri, piešķirdams jūtīgas ausis, kam, izdzirdot detonāciju kaut sešpadsmitdaļtoņa apjomā, jau sākas nieze, svīšana vai citas alerģiskas izpausmes. Vi-

ņus var glābt tikai medicīnas brīnumlīdzeklis — autogēnais treniņš. Ar tā palīdzību, piemēram, kāds smalkdzirdīgs simfonīķis reiz aizmīga rok-mūzikas koncertā un nogulēja to saldā miegā. Bet koncerts bija spēcīgs, pat graužošs: pārls du-či klausītāju dabūja locītavu mežģījumus, cilvēkiem divdesmit plīsa bungādiņas. Galvas traumas un citi nenozīmīgi skārdējumi nemaz netika uzskaitīti. Bet gulošo simfonīķi atrada sveiku un veselu. Viņu uzgāja tantiņa, kas pēc koncerta bija ieradusies piekopt zāli.

Vai kāds brīnums, ka metālistiskā un pankroka uzvaras gājiens sagrozīja galvu arī manam jaunajam draugam Juzītim. Juzītis paziņoja, ka šis arī muzicēšot un dziedāšot. Sāka trenēt balsi. Mājas ledzīvotājiem viņa treniņi sākumā radīja zināmas neērtības, bet beigās no tiem radās pat labums. Ne no šā, ne no tā pieliekamajā sāka nobeigties peles. Izrādījās — sirdstrieka! Drīz vien no mājas aizlaidās pretīgais gaļas veikala runcis, kas visiem bija apnicis ar saviem mar-ta koncertiem. Pazuda uz neatgriešanos. Pensionāre no 7. dzīvokļa šajā sakarībā teica: «Lai dzied, ka tikai nesit bungas!»

Bet Juzīša māte, godīga darba sieviete, friziermeistare, kas sapņoja dēlu izmācīt par kārtīgu dāmu frizieri vai vismaz par dakteri, bija dikti nobēdājusies.

— Tev taču kopš dzimšanas ir konstatēts absolūts muzikālās dzirdes trūkums, — viņa mēģināja pārliecināt dēlu.

Bet Juzītis tādus argumentus vienkārši neņēma galvā un gatavojās rādīties publikas priekšā — izgrieza mātes halātāma pogas, nošķērēja tam piedurknes un stūrus, nokrāsoja matus pelēki dzeltenus kā puķu dobi pēc rudens salnām. Vēl arī izdūra ausu lipiņās caurumus.

Māte bija gluži slima no sirdēstiem. Viņa izsūdzēja savas bēdas draudzenei. Tā ieteica aizvest Juzīti uz pārbaudi pie pazīstama mūzikas speciālista, lai tas ar testu palīdzību pierādītu, ka puikņš izvēlēties nepareizu profesiju. Bet mans jaunais draugs ietiepās — viņš nekādiem testiem nepakļaušoties. Tikai tad, kad māte viņam apsoliņa nopirkt kreklus ar žabo, padevās un aizgāja uz pārbaudi.

Pārbaudītājs vispirms izgāja blakus istabā un brītiņu paklabināja uz rakstāmmašīnas. Juzītim pēc tam bija jāatbild, kādu mūzikas instrumentu bija dzirdējis spēlēt.

— Klavieres! — Juzītis ne mīkli nešaubīdamies atbildēja.

Pārbaudītājs atkal izgāja un sāka skrāpēt ar naglu loga stiklu.

— Klavieres! — mans jaunais draugs tikpat droši apgalvoja.

Sekoja vēl daži testi, un viss beidzās ar to, ka pārbaudītājs tika ņemts uzskaitē nervu dispanserā, bet Juzītis nodibināja grupu «Opja dziesma». Drīz vien viņš sāka arī komponēt. Un ne tikai komponēt. Mans jaunais draugs pats ņemās rakstīt sev dziesmu tekstus, jo dziesmai, izrādās, pilnīgi pietiekot ar trim, četriem vārdiem. Kāds dziesmu tekstu autors to bija nopamatojis ļoti loģiski: ko dzied, tik un tā nekad nevar saprast. Pierādījumam viņš rokstilā nodziedāja dažas rindiņas no telefona grāmatas. Skanēja tīri braši. Nu, bet atgriezīsimies, kā franči saka, pie mūsu au-niem. Pie Juzīša. Kas manu jauno draugu gaida nākotnē!

Droši vien, pēc pāris gadiem viņš būs estrādes mūzikas laureāts.

Par spīti visiem testiem!

— CIK VEIKLI JĀNĪTIS IZJAUC MAŠĪNU! BŌS INŽENIERIS!
— NEPIESAUC NELAIMI!

E. RUSMANIS

— DURVIS TAČU IR AIZSLĒGTAS!
— KUR TAS IR RAKSTĪTS!

E. RUSMANIS

KLEKSĪŠI

«Kaut gan māte viņu cenšas atrunāt un noturēt mājās, Atraitnes dēls izraujas un tiecas preti zināšanām.»

«Tā kā Blaumaņa lugas visi var saprast, tad viņa literārajam devumam ir diezgan liela nozīme.»

«Ja daudz trenējas, var kļūt par pasaules slavenību, kas mūsu sportistiem nemaz nav svarīgi un neko nenožīmē.»

«Bērni drīkst spēlēties ar sauli un zemeslodi, tikai tas jādara pārnēstā nozīmē.»

«Es draudzējos tikai ar tādiem zēniem, kas ir daudz pieklājīgāki par mani.»

«Maize ir cilvēka galvenā sastāvdaļa.»

«Katra rakstnieka uzdevums ir būt skopam, bet iejūtīgam.»

«Tā kā Kadiriņam ir nomirusi māte, viņš kopā ar tēvu pelna naudu priekš jaunās.»

«Ālrikā daudzi mazi bērni ar ieročiem rokās cīnās gan pret dzimtenes ienaidniekiem, gan arī pret nikniem zvēriem.»

«Indrānu Edžiņš jau šūpulī bija liekēdis.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis
A. BARISJANS

KO NEVAR NOPIRKŅ...

Viss, teiksim atklāti, sākās ar to, ka es savā dārza gabalā uzbūvēju nelielu saimniecības ēku.

— Ievēl elektrību! — paziņāsa leļeica. — Tas ir pavisam vienkārši — no cilpu kastes līdz ēkai ierok četrdzīslu kabeli ar dubultizolāciju, nopērk elektrosadales skapi ar skaitītāju, pieslēdz strāvu un dzīvo svilpodams.

Es devos uz elektropreču veikalu. Kabelu pārdošanā nebija. Ne jau tāpēc, ka vakar bija un šodien valrs nav. Četrdzīslu kabelu ar dubultizolāciju pārdošanā nebija vispār.

— Šādu precī mēs nekad nesam ne saņemusi, ne tirgojuši, — pārdevēja mani mīlerināja. — Čīi veikali arī ne.

— Nekas, būs labi! — paziņāsa optimistiski smaidīja. — Ir bezgala daudz vajadzīgu mantu, ko nopirkt nav iespējams. Un nav it nevienas, ko nevarētu dabūt.

Paziņām izrādījās taisnība. Kabeli es dabūju vajadzīgajā garumā, atbilstošajā šķērsgrīzumā un, bez šaubām, ar dubultizolāciju. Kur — to zina visi, kam ir dārza gabali, kam ir personiskā māja, kam galu galā kādreiz ir bijusi nepieciešamība ievēlēt strāvu. Ja paskatītu visu privāti ierakto kabelu garumu, baidos, ka tas pārsniegtu attālumu no Zemes līdz Mēnesim. Un it neviens šo kabelu veikālā nav pircis.

Atlika elektrosadales skapis ar skaitītāju. Skapis ar trīsfāzu skaitītāju veikalos, kā par brīnumu, bija. Ražots Lietuvā. Septiņdesmit rubļu gabalā.

Es ieraku kabeli, meistars pieslēdza vienu galu pie cilpu kastes kontaktiem, otru pie sadales skapja, uzmērīja izolācijas pretestību, un es devos uz enerģijas sadales uzņēmuma kantori.

— Labdien! — teicu.

— Labdien! — darbinieki laipni atbildēja. — Jūs droši vien arī esat iegādājies Lietuvā ražoto sadales skapi. No mūsu viedokļa tas ir kolosāls brāķis, jo pirms skaitītāja tam nav ierīkoti drošinātāji. Vai nu pārciet cītas konstrukcijas skapi, vai arī palūdziet pirms skaitītāja iemontēt trīsfāzu drošinātāju automātu. Saucas «AP-50».

Nomest zemē septiņdesmit rubļus būtu neprāts, un es atkal devos uz veikalu.

— Kāpēc jūs pārdodat to, ko enerģijas sadales uzņēmuma ļaudis brāķi! — vaicāju.

Pārdevējas raustīja plecus. Drošinātāji pirms skaitītāja viņam šķita nenozīmīgs dzīves sīkums.

Reizem tas, kas šķiet sarežģīts, ir gluži vienkārši saputrots.

Apmierinoties ar to, ka dzimis laimes kreklīnā, var palikt bez bīksēm.

Slavas dziesmas aizņemtu mazāk laika, ja tām nešekotu ilgstošas ovācijas.

A. LEJINS

— Kairs pērk to, ko grib... — viņas teica.

— Tādā gadījumā man vajadzīgs trīsfāzu drošinātājs automāt.

— Automātu pārdošanā nekad nav bijis un nav, — pārdevēja teica. — Uzskatiet, ka šāda manta gluži vienkārši neeksistē.

Bet man jau bija pieredze — ko nevar nopirkt, to var dabūt. Automātu es dabūju, strāvu man pieslēdza, un es iegādājos Rēzeknes elektrisko būvniecības rūpnīcā ražoto elektrisko rokas ripzāģi. Tas bija labs zēģis. Ja to pieskrūvēju pie galda, rokas zāģis pārvērtās par stacionāru ierīci. Diemžēl instrukcijā melns uz balta bija teikts:

«Darbinot ripzāģi stacionārā režīmā, zāģis jāieslēdz ar papildslēdzi. Kā papildslēdzi var izmantot magnētisko palaidēju. Rūpnīca zāģus ar palaidējiem nekomplektē.»

Es kārtējo reizi devos uz veikalu. Un kārtējo reizi man paziņoja:

— Magnētisko palaidēju tirdzniecībā nav bijis un nav! Bez šaubām, palaidēju es dabūju un izmantoju tā, kā instrukcijā norādīts, taču kopumā tas viss bija bezgala jocīgi.

— Kāpēc tā! — es domāju. — No vienas puses, oficiālās iestādes pieprasa tur un tur ierakst, pieslēgt vai pievienot to un to. No otras puses, ne mazāk oficiālās tirdzniecības iestādes nerūpējas, lai oficiālo iestāžu likumīgās prasības varētu likumīgi nodrošināt materiāli.

— Bet tu taču dabūji! — paziņas nesaprata. — Un visi cīti, kam vajadzēja, arī dabūja. Ko tev vēl vajagi! Par ko tu uztraucies!

Bet es uztraucos tieši par to, ka visi dabū un neviens nepērk veikālā. Bez tam es gribu būvēt dārza mājiņu. Atnāca mēslars, rūpīgi izpētīja projektu un teica:

— Pagraba pārsēdzes betonēšanai, cienītāi, nepieciešama slīde! Ļaunākajā gadījumā varētu noderēt arī pamatīgāka slīde.

Tas, ka ne siju, ne slīžu pārdošanā nekad nav bijis un nav, ir pilnīgi skaidrs. Tāpēc arī šai gadījumā vajadzēs nevis veikālā pirkt, bet gan dabūt. Un ja nu man celtniecībā nepieciešamo slīdi atgādā tieši no dzelzceļa uzbūruma!...

Tirdzniecības organizācijas par to. protams, neatbild.

A. BRĀLĪTIS

TEĀTRIS

Slavenā aktrise Džūlija Lamberte, kuru Vijas Artmanes tēlojumā vismaz reizi gadā redzam televīzijā, droši vien nobālētu no skaudības un nopietni domātu par skatuves atstāšanu, ja dzīvotu nevis Londonā Stenhopa laukumā, bet Rīgā Friča Gaiļa ielā septiņi un viņas ar sārtu zīdu apstīdā gulamistaba atrastos šīs mājas augšstāvā.

Tad par ūdeni, kurš pakšķēdams kristu no mitruma izēstajiem apdrupušajiem griestiem, par mitrumā pūstošo grīdu un ar gaišzilu samtu apvilktajiem, bet ūdens sabojātajiem roko-ko krēsliem viņai vajadzētu aprunāties Proletāriešu rajona 73. dzīvokļa ekspluatācijas rajonā.

Tur viņai naktos sastapties ar tādu aktiermākslas meistarību, ar kuru salīdzinot viņas maksla ir tīrais diletantisms. Piezīmēsim, ka namu pārvaldē ir ne tikai labi pirmo lomu tēlotāji, bet lielisks viss ansamblis.

Ar aktieriem no 73. DzER laiku pa laikam nācās sastapties biedrenei Jūrcānei, kura dzīvo Friča Gaiļa ielā 7–9. Sastapšanās sākās jau pirms septiņiem gadiem, kad dzīvokļa cilinim rotātajos griestos parādījās traipi, kas pārvērtās apmetumā izdrupušos caurumos, no kuriem uz mēbelēm tecēja ūdens.

Tehniķe, kas ieradās no namu pārvaldes apskatīt notikuma vietu, sacīja, ka ūdens tekot no jumta tad, kad tur esot sniegs, un ieteica 2. grupas invalidei, kura dzīvo kopā ar mazmeitu, uzkāpt uz jumta un nogrūst tur esošo sniegu. Kad apstulbusī dzīvokļa saimniece iebilda, ka ūdens tek arī tad, kad sniega nav, proti,

lietus laikā, tehniķe atcirta, ka to neesot iespējams pārbaudīt, un piebilda, ka ūdeni uz sienas un griestiem lejot paši dzīvokļa iemītnieki.

Ar šo frazi viņa nogāja no skatuves, atbrīvojot vietu citiem personāžiem. Sakāra ar nerimstošajam sūdzībām dažādās instancēs aktieri no 73. DzER notēloja «remontu 9. dzīvokli». Taču drīz sniegbaltais apmetums atkal spītīgi kļuva pelēkmelnš un pīles pakšķēdamas naktī traucēja gulēt. Dzīvokļa saimniece devās pie namu pārvaldes priekšnieka

S. Cekaļuka, kurš, iejuties rūpīga vadītāja lomā un viņas sūdzības uz klausidams, kaut ko rakstīja bločiņā.

Taču biedrs Cekaļuks, kurš ieņem šo amatu līdz pat šim laikam, spēlējot savu lomu, ievieš tajā dažas tragiskas nianšes. Uz A. Jūrcānes lūgumu viņš atbildēja ar hamletisku jautājumu: «Vai tad es iešu tur labot?» Un turpmāk, dzirdot viņas balsi pa telefonu, klausuli viņš vienkārši nolika.

Jāteic, ka 73. DzER ir viens no labāk Proletāriešu rajona, tāpēc aktieru spēle nika tur ir smalka un izkopta.

Avārijas likvidēšanas termiņu Proletāriešu rajona Dzīvokļu saimniecības pārvalde sāka ar 73. DzER iekārtoja šā gada 3. ceturksni uz gada 4. ceturksni.

Trešajā ceturksnī izpildīt jumta labošanas darbus un remontu dzīvokli namu pārvalde varot trūcīgo resursu dēļ, bet, kā zināms, ceturksnī — tāpat jau rudenī un ziemā — būs atrast cilvēkus, kuri kāptu uz jumta un labotu. Vēl jo vairāk tāpēc, ka vainas ceļvisos septiņos gados neviens nav paceris noskaidrot.

Atbildīgi 73. DzER darbinieki, sākot ar nīķi un beidzot ar vecāko meistaru Irinu Gričevu, izsaka visdažādākas versijas: tek no karni tek apkures sistēmas dēļ, tek caurais jumts, Bet biedrenei Jūrcānei, kā arī citiem šīs mītniekiem, kuriem jāskatās šis teātris, bāk nekluks.

Friča Gaiļa iela kopumā ir laba dekorācija šādai izrādei: namu fasādes glītas un tīras, kāpņu telpas nolaistas un... izlaupītas. Šim aizkulisēm sen pazudušās krāsainās flīzes 4. nama priekšstāvē, krāsainās sīkrūtīs 7. nama, 9. namā pamanījušies noplēst margu ko lenteri, bet kāpņu sākumposmā aizvākt pat balu metāla margu.

Viens no skaistākajiem Friča Gaiļa ielas mītniekiem — 4. — ir arī visvairāk cietušais. Mājam, kuras rotā foajē, apdauzīti deguni, uz sienām savus nemirstīgos vārdus atstājuši Igo Žoriks un viņu kolēģi, pipētāji izplekoju griestus ar sērskābi apdegumiem.

Rīgas kinostudija laiku pa laikam šinī ielā uzņem filmas, taču istā teātra spēlētāji katru rīgu paliek ēnā.

Viņiem pietiek ar dienesta dzīvokli, ko viņi aizņem, un algu. Viņiem nevajag aplausus ko saņēma Džūlija Lamberte. Varbūt tos aizņemto sūdzības?

B. KURKULI

I. MELGAILIS

L. BULIKINA

F. SAJDIK

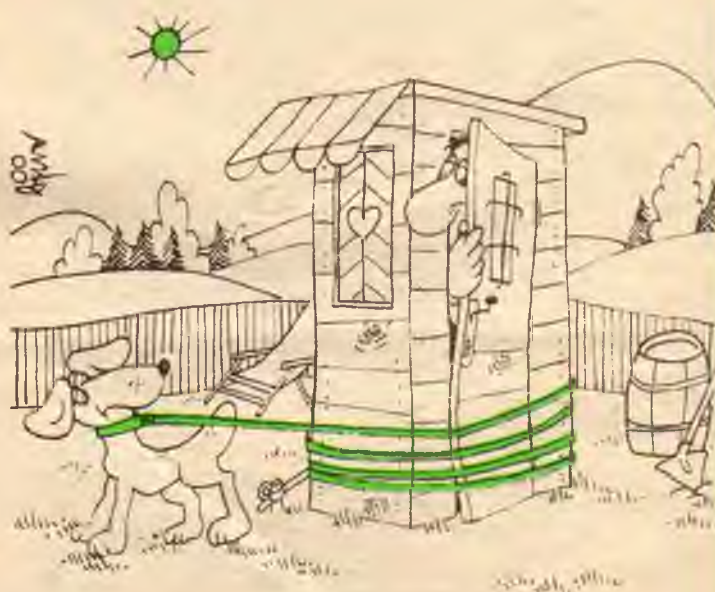
G. FILEPS

I. LEHOCKIS

I. HEGEDISS

B. PIRIBALĀŽS

— TRAKI VEČI! NĀBURDZE VIŅUS DZEN UN DZEN, BET VIŅI VELKAS UN VELKASI!

— TUR IR TĀ LIETA, KA NĀBURDZE DZEN NE TIKAI VECUS!

Ē. OŠS

D. BREIKSS

NEKAS BRIESMĪGS TAČU NAV NOTICIS

Ar stūrgalvīgajiem joki ir mazi. Atnāk, plemēram, energouzraudzības inspektors uz Sauriešu būvmateriālu kombināta 1. filiāli Saulkalnē, paskatās uz elektroiekārtām un tūdaļ top īgns.

— Jums te nav kārtības, — viņš paziņo, — jūsu iekārtas nefīras, nav sagatavotas darbam ziemas apstākļos. Šeit viegli var izcelties dažādas avārijas, ugunsgrēki. Iekams nebūs viss kā nākas, slēgsim strāvu nost!

Jādomā, ne velti runā un pēdējā laikā pat rakstos sāk parādīties prātīga atziņa, ka visas tādas inspekcijas tikai traucē rūpnīcu darbiniekiem mierīgi vadīt dienas ikdienas darbu rāmajā plūdumā.

— Gadu gadiem esam strādājuši ar šīm pašām noputējušajām un, kā jūs sakāt, nefīrajām iekārtām, ar šiem pašiem pagaidu pievienojumiem, lāpītajiem kabeliem un drošinātajiem, — iepriekš minētajā gadījumā varētu atbildēt kombināta enerģētiķis V. Zapkins, — bet vai tāpēc kas briesmīgs ir noticis! Avārijas! Nu, piegāsim, ir bijušas... Nesen uzsprāga gaisā sešstūkstošvoltu ejlas slēdzis... Bet, apžēlīn, tas tikai tāds sīkums, tāds joks vien bijal!

Bet inspektoram diemžēl nav humora izpratnes, nu nemaz nav! Viņš pieprasa, lai elektroiekārtas būtu gatavas darbam ziemas — un ne tikai ziemas — apstākļos, turklāt nevēlēdamies saprast, ka tas viss taču prasa lielu piepūli!

Ietieptība, vairāk nekās.

Vai atkal, sacīsim, Sarkandaugavā Rīgas smērvielu un dzesējošo šķidrumu rūpnīcā — šeit sagatavoties darbam ziemas apstākļos nepavisam nav viegli. Taisnību sakot, šajā rūpnīcā grūti strādāt jebkuros apstākļos. No bojātiem, sen ne labotiem cauruļvadu savienojumiem tvaiks šnākdams plūst uz visām pusēm kā no cauras šļūtenes, izolācijas uz siltumiekārtām nav, tā pazudusi, noplīsusi jau pirms daudziem gadiem.

Jā, taisnība, pirms gadiem desmit divpadsmit sākās valodas, ka rūpnīcu likvidēs. Tas ir, ne gluži

likvidēs, bet vecos mūrus nojauks un to vietā uzcels jaunus, ārpus Rīgas. Patš par sevi saprotams, pēc šādām daudzsoļošām ziņām ne elektroietaisēm, ne siltuma iekārtām neviens vairs pirkstu klāt nelika.

Pagāja gadi, rūpnīca stāv vecajā vietā, kā stāvējusi, bet iekārtām vairs nav senā spožuma. Atklāti sakot, tās nolaistas līdz klinķim. It īpaši siltumenerģētiskās iekārtas — cik tur gaisā nepazūd, debesis neizkūp siltuma! Viena piektā daļa no rūpnīcas siltuma patēriņa, tā apgalvo energouzraudzības speciālisti, un viņiem varam ticēt.

Tam visam, bez šaubām, varētu nepievērst īpašu uzmanību, ja vien kā nelaipe nenāktu virsū inspektori.

— Jums nav personāla, kas būtu tiesīgs siltumiekārtas apkalpot, — viņi aizrāda rūpnīcas direktoram A. Mališevam.

— Kas par niekiem! — direktors iebilst. — Mums ir enerģētiķis Černovs.

— Enerģētiķis Černovs nav nokārtojis zināšanu pārbaudi par siltumiekārtu ekspluatāciju, — inspektori neliekas mierā.

— Mums ir siltumtehniķi, — direktors paziņo.

— Arī siltumtehniķi nav ne apmācīti, ne atestēti, — inspektori paliek pie sava.

— Vai tiešām! — direktors brīnās. Un brīnās arī rūpnīcas enerģētiķis A. Černovs.

— Turklāt jums rūpnīcā nav shēmu, — inspektori nepielūdzami turpina, — nav tehniskās dokumentācijas par siltumiekārtām, nav instrukciju, kā rīkoties avārijas gadījumā. Bet ja nu kas notiek!

Te, protams, pamatoti var iebilst: vai nu kam tūlīt jānotiek! Kāpēc tādas jaunas domas, kāpēc tāda neuzticēšanās! Kā dzīvot līdz šim, tāpat, ja dieviņš dos, dzīvos tālāk. Visādas avārijas, negadījumi — tie taču notiek citur, ne jau Saulkalnē, ne jau Sarkandaugavā!

B. KRASTIŅŠ

DISKOMFORTS

Pašapkalpošanās ēdnīcā Kēmelim izkrita no rokas metāla rublis un paripoja zem kases.

— Neko nezinu, es neko neredzēju, — kasiere teica. — Meklējiet pats!

Kēmelis vispirms neveikli pabikstīja zem kases ar kurpes purngalu, tad pietupās, mēģināja ko saskatīt, bet tur apakšā viss bija tumsā tīts.

Apkārt salasījās ziņkārīgie. — Biedriši! — Kēmelis apelēja pie klātesošo līdzjutības. — Tas taču bija vesels rublis! — Dabūjiet virtuvē birsti! — kasiere viņam leteica.

— Vai birsti var dot kuram katram! — apkopēja, kas stāvēja turpat līdzās, izmeta. Bet Kēmeli pie piedurknes ciet neķēra, un viņam laimējās birsti atrast turpat aiz virtuves durvīm.

— Nu, redzēs, redzēs, kas te tagad notiks, — apkopēja pravietiski teica.

Kēmelis sāka raust ārā no letes apakšas visu, kas tur bija. Vispirms viņš izzvejoja vairākus pīrādziņus, tad zūksni kases talonu, pēc tam kaudzīti kapeiku.

— Tur sanāk pat vairāk nekā rublis, — apkopēja novērtēja.

Rubļa monētas nebija. Kasiere sarkastiski lesmējās.

— Kāpēc jūs teicāt, ka naidīna jums ir vienā gabalā! — kasiere jautāja.

— Viņa izskatās pēc Melistofeļa, — Kēmelis nodomāja.

— Vai tikai viņš nav atmūķējis kasi! — pūja vidū bažīgi ierunājās apaļīga kundzīte.

— Varbūt vajag aizskriet pēc milļa! — viņai piebalsoja vīrietis, garš kā apīņu maikste.

Kēmelis ar divkāršu sparū turpināja bakstīt letes apakšā. Viņā bija radies milzīgs iekšējais diskomforts un viņš, cik iespējams ātri, gribēja no tā tikt vajā. Protams, varētu palīdzēt draugs. Labs draugs uzliktu roku uz pleca, un diskomforts uzreiz pieliptu pie šīs rokas kā pie magnēta, un Kēmelis no nepatīkamās sajūtas būtu atbrīvots. ... Bet laba drauga līdzās nebija. Kēmelis, izglītots cilvēks būdams, labi zināja, ka ilgstošs iekšējais diskomforts var viņu pa leju pslidošu taciņu novest pie disharmonijas ar apkārtējo vidi. Viņš ar skatīenu novērtēja šo apkārtējo vidi. Un tad... Tad jau viņš var kļūt par cilvēku ar sociāla riska faktoru, par kura pāraudzināšanu milči saņem algu.

Tling-ling-ling!
— Ir! — pirmā iesaucās apkopēja. No letes apakšas izriņķa metāla rublis.

— Redz, ka bija gan! — apaļīgā kundzīte konstatēja.

Kēmelis norēķinājās ar kasiere, apšēdās pie galdiņa un lielā lab-sajūtā apēda savas pusdienas, kas bija paguvušas galīgi atdzist. Tad izgāja no ēdnīcas. Viņā iekšējais komforts bija absolūts.

Lai varētu pamanīt jaunās idejas, kas līdinās gaisā, gaisam jābūt tīram.

Birokrāts, kas noslēcis papīru plūdus, nav upuris, bet stihisks nelaimes izraisītājs.

Kas nezina, kur likt laiku, tas acimredzot vēl nezina, ka laiks ir nauda.

ARMĪNS LEJIŅŠ

TĀ ESOT BIJIS

Vācu kinoaktierim Hansam Albēram kādā filmā vajadzēja veikt bīstamu akrobātisku numuru: rāpties pa sienu uz desmito stāvu. Piemiņai no šī skata viņš glabāja fotogrāfiju.

— Kad es šo foto rādu saviem draugiem un paziņām, — viņš vēlāk stāstīja, — tad virieši pārsteigti iesaucas: «Pie joda, tas tik ir numurs!», bet sievietes parasti izsakās šādi: «Cik jums burvīgs pulovers!»

Slavenais franču komiķis Fernandels kādu dienu paziņoja, ka nolēmis kļūt par veģetārieti. Drīz pēc tam viens no viņa paziņām ieraudzīja to restorānā notiesājam šnicell.

— Fernandel, tu taču gribēji kļūt par veģetārieti!

— Tāds es arī esmu, mīļais draugs. Bet šodien ir otrdienā un mums, veģetāriešiem, otrdienā ir gavēņa diena.

Franču gleznotājs un rakstnieks Žans Kokto reiz apmeklēja dzimto novadu. Lai pārlecīnātos par savu popularitāti, viņš uz ielas uzrunāja kādu garāmgājēju:

— Piedodiet, mesjē, vai jūs nevarētu pateikt, kur dzimis Žans Kokto!

— Kālab ne, — uzrunātais atbildēja. — Tikai pasakiet, kuru jūs domājat: miesnieku vai sakņu tirgotāju.

Fabulu meistaram Lafontēnam reiz gadījās būt sabiedrībā, kas viņam drīz apnika. Aizbildinādamies ar to, ka pēc stundas esot jārunā Franču akadēmijā, viņš atvadījās.

— Lafontēna kungs, — namamāte iesaucās, — jūsu lekcija sāksies tikai pēc stundas. Ejot pa taisnāko ceļu, jūs nokļūsiet akadēmijā jau pēc divdesmit minūtēm.

Lafontēns pieklājīgi palocījās:

— Bet es vēlētos šoreiz iet pa garāko ceļu.

Kāds bankieris piesūtīja angļu rakstniekam Kiplingam vēstuli:

«Man ir stāstījuši, ka jums par katru uzrakstītu vārdu maksājat vienu dolāru. Šai aploksnē ielieku vienu dolāru. Vai jūs nevarētu par šo summu atsūtīt Jūsu literārā talanta paraugus!»

Rakstnieks atbildēja: «Paldies!»

Pienem
Personiskos
jautājumos
16°-18°

— TAS NO MANIS PERSONISKI!

U. MEZAVILKS

— JA JŪS NEBEIGSIET SPĀRDĪTIES, ES JUMS IELIKŠU ŠO ZOBU ATPAKĀ!

K. LIEDE

— TUR ŠONAKT SKATĀS SAUSMU FILMU!

A. LIEPINS

K. MARUKS,
«Šluota», Vilņa

KO TAS VARĒTU NOZĪMĒT?

Mans kaimiņš Aloīzs, apaļš, gadus sešdesmit vecs atraitnis, volgas un trīsistabu dzīvokļa īpašnieks, uzrunāja mani, kad satikāmies pie garāžām.

— Sakiet, vai jūs pazīstat to gaišmati, kas dzīvo mūsu mājas otrajās durvis!

— Tikai no skata, — atbildēju.

Gaišmatei varēja būt divdesmit pieci, varbūt divdesmit astoņi. Ne vairāk. Viņa staigāja džinsu biksēs, izzīmētām uzacīm un zilimelni nokrāsotiem plakstiem.

— Es arī tikai no skata, — Aloīzs teica. — Interesanti, kas tā par žubīti?

— Patik?

— Zināt, viņa vienmēr man mīli uzsmaida. Ko tas varētu nozīmēt? ...

— Droši vien jūs tai žubītei esat simpātisks.

— Jūs tā domājat? ... He, he, he ... — Aloīzs, jauneklīgi izriezis krūtīs, sakārtoja kaklasaites mezglu.

Dažas dienas vēlāk viņš sasveicinājās ar mani, starodams aiz laimes, it kā būtu viņnejis sportloto piecus tūkstošus rubļu. Viņš smaidīja pār visu seju, smaržoja pēc odekolona un izskatījās kļūvis par desmit gadiem jaunāks.

— Zināt, tā gaišmate pati ierosināja ... Lai pavizinu viņu volgā ... Un zināt ... jūs neticēsiet, — viņš kautrīgi nolaida acis, — viņa mani noskūpstīja ... uz vaiga ... Interesanti, ko tas varētu nozīmēt ...

— Acīmredzot būs iemīlējusies ...

— Jūs tā domājat? He, he, he, — patikami pārsteigts, viņš man viltīgi pamiedza ar aci.

Pēc kāda laika gaišmate pārcēlās uz Aloīza dzīvokli un viņi nosvineja kāzas. Nu Aloīzs katru rītu nesa no veikala produktus, gadījās arī dzirdēt, ka, apjosis priekšautu, viņš gatavojošot pusdienas un pasniedzot ēdienu jaunajai sievai gulāt.

— Kā tad dzivojās? — pajautāju, viņu satīcis.

— Ir šādas, tādas problēmas, — Aloīzs atbildēja, raucams pieri. — Zinat, Lonītei nav miera no brālēniem ... Pārbraucis no komandējuma, vienmēr atrodu priekšā kādu brālēnu un aizvien tas ir cits ... Sakiet, ko tas varētu nozīmēt!

Paraustīju plecus.

Pagāja daži gadi. Aloīzs apvēlās vēl vairāk. Viņam parādījās vēderiņš, sejā aizvien retāk bija redzams smaids, bet dzīvoklī aizvien biežāk bija dzirdams plīstošu trauku troksnis.

Soreiz satikāmies vārtu rūmē, gaidīdami atkritumu savācēju. Aloīzam spainī gulēja beigts kaķis.

— Ērmeta lieta, — viņš norūpējies teica. — Kopš kāda laika Lonīte man pienes gultā pienu ... Saproti, agrāk viņa tā nekad nedarija ...

— Par to vajag priecāties. Rūpējas ... Mil ...

— Jūs sakāt, mil? — Aloīzs caur zobiem izspieda. — So sprāgoni redzat? Es to pienu atdevu kaķim, bet šodien tas nēma un nosprāga ... — Viņš paraudzījis mani ar aizdomu pilnu skatienu. — Ko tas varētu nozīmēt? ...

— Acīmredzot būs iemīlējusies ...

— Jūs tā domājat? He, he, he, — patikami pārsteigts, viņš man viltīgi pamiedza ar aci.

SPĒCĪGIE VĀRDI
UN ZĪMĪTES

Mēs labi zinām, ka spēcīgus vārdus teikt nav visai pieklājīgi. Bet, lai arī cik nožēlojami tas būtu, pat izglītoti cilvēki dažreiz atļaujas publiskā vietā sacīt: «Velnš lai parauj!» Turklāt visai skaļi.

Psihologi, kas pēti cilvēka uzvedību, konstatējuši, ka tieciens «Velnš lai parauj!» un vēl stiprāki vārdi visbiežāk dzirdami pie stikla taras pieņemšanas punktiem. Tiklīdz uz punkta durvīm tiek piesprausta neliela zīmīte, tūlīt atskan... Nu, mēs jau zinām, kas atskan.

Nē, nekas nepieklājīgs vai personību aizskarošs uz zīmītēm nav rakstīts, tur var izlasīt visnotaļ lietišķas frāzes: «0,5 l pudeles nepieņem!», «Stikla burciņas un 0,7 l pudeles nepieņem!», «0,33 litru pudeļu pieņemšana pārtraukta!» vai arī kaut ko tamlīdzīgu.

Ak vai, par šīm zīmītēm avīzēs un žurnālos jau publicēti simtiem sūdzību un desmitiem feletonu. Uz sūdzībām un feletoniem pārtikas rūpniecības uzņēmumi un tirdzniecības organizācijas parasti atbildējušas apmēram šādi:

«Fakti atbilst patiesībai, ar stikla taras savlaicīgu izvešanu ir tādas tādas grūtības, taču tiek sperti soļi...» Un tā tālāk. Īsi sakot, atbildes cerīgas, stāvoklis bezcerīgs. Bezcerīgs tāpēc, ka visa šī sūdzību, feletonu un atbilžu rakstīšana ilgst jau gadu gadiem.

Nemot to vērā, var secināt, ka zīmītes pie taras punktu durvīm droši vien tiks spraušanas līdz pārticībai un vēl ilgāk. Tāpēc psihologi iesaka šajos punktos bez maksas izsniegt brošūras par pašiedvesmas treniņiem. Cilvēks, kas šādu brošūru būs izlasījis, iedams uz taras punktu, nepārtraukti atkārtos: «Es būšu pilnīgi mierīgs... Es būšu mierīgs... mierīgs...»

Pēc tam viņš bez stipru vārdu teikšanas spēs izlasīt pat paziņojumu «Taras punkts slēgts. Nav kastu» un apskaidrotu vaigu stieps somas ar tukšajām pudelēm mājās.

Lūk, cik vienkārši, pateicoties zinātnes atziņām, stipros vārdus var uzvarēt un aizmirst uz laiku laikiem. Kā mēdz teikt, lai velns tos vārdus parauj!

PRĀTIŅ, NĀC MĀJĀS!

Ar patiesām skumjām nākas ziņot, ka pēdējā laikā vīriešu muļķība parādījusies sevišķi uzskatāmā formā. Par to var pārliecināties ikvienā veikalā, kur pārdod darba apģērbus.

Ienāk tur, piemēram, šķietami prātīgs vīrietis un sāk pētīt izkārtās jakas un bikses. Pēti, cilā, pārbīda, kamēr pārdevējs sāk interesēties, ko pircējs tur meklē. Pircējs atbild, ka viņš meklē savam augumam atbilstošu darba apģērbu. Lūdzu, ievērojiet, augumam atbilstošu! Tādu parasti atrast nav iespējams, bet, ja arī piemērots apģērbs gadās, pircējs ar to vēl nav mierā. Viņš, redzat, grib tādu glītākā krāsā, jo veikalā izkārtie ir netīri pelēki, melni vai rudi brūni, citiem vārdiem, ne visai pievilcīgi. Bet ar to vēl nav diezgan. Pircējam vajag arī cimdus, kas daudz maz atbilstu rokas lielumam.

No kurienes vīriešiem šāds lepnības gars rodas, to zinātne nespēj izskaidrot. Vēl pārsteidzošāks ir tas apstāklis, ka vīrieši neapjēdz savas rīcības sekas. Padomāsim, kas notiks, ja arī sievietes sāks prasīt, lai veikalos būtu glītās krāsas un fasona darba apģērbi. Un sievietes rokai piemēroti cimdi. Tad šūšanas uzņēmumiem nāksies izstrādāt jaunus modeļus, paplašināt sortimentu, aušanas fabrikām izlaist izkalīgāku drēbi... Simtiem vieglajā rūpniecībā nodarbinātu vīriešu radīsies jaunas rūpes. Vai viņi patiešām to neapjēdz?

Mums atliek vienīgi cerēt, ka ķīmiķiem izdosies sintezēt jaunu preparātu pret lepnību un muļķību. Tad vīrieši atkal pirks tādus darba uzvalkus, kādi ir, un viss būs kārtībā!

A. ISAIS,
zinātņu kandidāts

PRAGMATIKA

Restorānā «Kokoss» vairs nebija redzams docents Lakočs. Bija pazudis visiem no redzesloka. Tad viņu pēkšņi satikām uz ielas. Lakočs gāja, kaut ko murminādam. Padusē viņam bija kladīte.

— Sveiks! — baronese Solovejčika teica. — Sarunājies pats ar sevi?

Mēs domājām, ka Lakočs samulsis un jutīsies neērti. Bet viņš nejutās neērti.

— Es eju uz īpašiem kursiem, — viņš paskaidroja. — Atkārtotu mācību vielu.

— Kaut kas grūts? — baronese Solovejčika apjautājās.

— Man jā, — Lakočs atbildēja. — Starp citu, viss ir atkarīgs no atmiņas. Man nebija laika sagatavoties semināram. Diezgan grūti savienot darbu ar mācībām.

Bezpalciņš teica, ka viņš piekrit šādam viedoklim.

Dzejnieks Košons painteresējās:

— Tas ir ļoti vajadzīgs? Kāda joda pēc tev tie kursi!

— Esmu nolēmis tos beigt, — Lakočs teica. — Cilvēkam par nākotni jādomā nopietni. Kad kurss beigšs, man būs brīnīšķīgas iespējas atrast istu darbu.

— Tas nozīmē — kādu? — pans Kucja vaicāja.

— Labi apmaksātu, — Lakočs paskaidroja. — Materiālos jautājumus nedrīkst ignorēt. Tas mūs sāka interesēt.

— Vai tie ir kursi docentiem? — priekšsēdētājs Ščavņica pajautāja.

— Pietiek ar maģistra grādu, — Lakočs atbildēja. — Vienaļga, kādā zinātnē. Docenti macās pēc paplašinātas programmas. Tāpēc ir krietni jāsarauj. Profesoriem dod tādu slodzi,

ka viņi tikko spēj tikt ar to galā. Bet, ja cēvēks redz savā priekšā iespēju tikt uz augi viņš macās caurām diennaktīm.

Lakočs uzmeta skatienu pulkstenim.

— Man līdz reizesrēķiniem ir vēl stund ceturksnis. Cetrreiz četri — astoņi, piecre seši — četrdesmit divi, trīsreiz septiņi — di padsmīt...

— Tu būsi kaut ko sajaucis, — baronese Solovejčika aizrādīja.

Lakočs steidzīgi atvēra kladi, un seja viņa noskaidrojās.

— Kārtība, — viņš teica. — Sakrit.

Pēc tam piebilda:

— Rēķinos es tuos labi. Grūtāk man iet velturē. Kauja pie Kannām — 1410. gadā, pie Ošinkas Grohovskas nekādas kaujas vispār nebija.

— 1410. gadā notika kauja pie Grīnvaldes, — dzejnieks Košons ieminējās.

Lakočs paškirstīja kladi.

— Kauja pie Grīnvaldes notika 1863. gadā.

— Kartībā, — baronese Solovejčika teica.

— Kas tie par kursiem?

— Kursi kā jau kursi, — Lakočs atbildēja.

— Normāli, tikai ļoti dārgi. Tiem, kas to beidz, anulē augstskolas diplomu.

— Vai tiešām? — maģistrs Konkulčiņņskis iesaucās.

— Tiešām gan, — Lakočs sacīja. — Pēc kursu beigšanas tev visa pasaule vaļā. Var normāli pelnīt dzīvei.

Lakočs uzmeta skatienu pulkstenim un aizgāja.

Maģistrs Konkulčiņņskis pēc brīža aizskrēja viņam pakal.

Ko lai dara, cilvēks ir materiālists.

A. LIEPIŅŠ

— URĀ! NĀC MINNA. VIŅAI IR ABSOLŪTĀ REDZE UN DZIRDE.

D. BREIKSS

— Tā ir necieņa pret spokiem! Galvas vietā viens viņam ieģrūdis ķirbi!

«Dikobraz», Prāga

— Vai tiešām pēc trīsdesmit laulībā nodzīvotiem gadiem tu nevari beigt uzrunāt mani «pulkveža kungs»!

«New Yorker», Ņujorka

— Par tavu problēmu man nāk smieklī!

«Eulenspiegel», Berlīne

— Es tevi pazīnu, Edvīn! Un turpmāk kabatas naudu tu vairs nedabūsi!

«Weekend», Londona

— Es negribu apgalvot, ka jūs esat nekur nederīgs darbinieks, Jensen. Jūs vienmēr var minēt kā negatīvu paraugu!

«Billed Bladet», Kopenhāgena

«Rohač», Bratislava

— Ar šo sviru es virzu tālāk iniciatīvas no apakšas!

«Szpilki», Varšava

— Šķiramies! Mūsu vecāki nesaprotas.

«Stāršel», Sofija

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), H. Grundulis, A. Ivanovskis, O. Mačs, S. Matisāns, Ē. Ošs, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), A. Sondors (atb. sekretārs), A. Vite (galv. red. vietnieks). Tehniskais redaktors M. Survelis. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulņu daļai — 469568.

Nodots salikšanai 21.10.87. Parakstīts iespiešanai 10.11.87. JT 00141. Formāt 70X100/8. Ofseta tehnika, 2,58 uzsk. iespiedl., 3,48 izd. l. Metiens 122 000 eks. Pasūt. Nr. 1382. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081, г. Рига, Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб. я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081.

— Zvēru, ar kontrām man nav nekādu sakaru!